

Nr. 10(74)

BAZŪNE

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte
par notikumiem bibliotēkas dzīvē

2017. gada 2. oktobris

PĀRVĀKŠANĀS RIT PILNĀ SPARĀ

Gunta Bite

Avīzītes «Bazūne» redaktore

Kā rakstiju «Bazūnes» iepriekšējā numurā, tuvāko mēnešu laikā mūsu bibliotēka uz laiku pagaidu mājas atradīs bijušajā neredzīgo uzņēmuma administratīvajā ēkā. Tomēr arī šajās telpās nav pietiekami vietas, lai visu mūsu bibliotēkā esošo grāmatu krājumu pārceļtu. Situācija tika atrisināta, sadarbojoties ar Latvijas Nacionālo bibliotēku, kura uz pieciem gadiem atļāva lielāko daļu krājuma izvietot viņu noliktavas telpās, kas atrodas Silakrogā. Lai to izdarītu, bibliotēku uz laiku vajadzēja apmeklētājiem slēgt. Pēc divu nedēļu intensīva un smaga darba lielākā daļa Braila raksta grāmatu krājuma jau ir pārceļta uz Silakrogu un var sākties darbi pie pārējā krājuma analīzes, inventarizācijas un sagatavošanas pārceļšanai uz jaunajām telpām Strazdumuižas ielā 80.

Nemot vērā lasītāju izteiktās bažas par bibliotēkas pievienošanu citai bibliotēkai, vēlamies jūs nomierināt, jo Latvijas Neredzīgo bibliotēka ir un būs atsevišķa suverēna institūcija un turpinās strādāt cilvēku ar redzes traucējumiem un citām lasīšanas grūtībām labā.

Vairāki mūsu bibliotēkas lasītāji ir izteikuši gatavību piedalīties grāmatu ķēdē,

tāpēc aicinām jūs sekot līdz informācijai pie bibliotēkas ēkas, vietējā Strazdumuižas radio, «Bazūnē», kā arī bibliotēkas mājaslapā www.neredzigobiblioteka.lv, kur tiks paziņots par grāmatu ķēdes organizēšanu.

Kā vienu no prioritārajiem uzdevumiem esam izvirzījuši krājuma un Lasītāju apkalpošanas nodaļas pārceļšanu uz jaunajām telpām, lai pēc iespējas ātrāk varētu atsākt darbu. Lai to izdarītu, visi bibliotēkas rīcībā esošie līdzekļi tiek novirzīti šim mērķim. Tas neizbēgami ietekmē bibliotēkas kultūras dzīvi un lasītājiem piedāvātās aktivitātes, tādas kā «Lasītāju klubiņš», «Cilvēks blakus» u.c. pasākumi, kuri pārceļšanās laikā netiks organizēti. Tāpat šogad izpaliks ikgadējais pasākums «Baltā spieķa dziesma», kura mērķis bija sumināt latviešu valodas Braila alfabētu, kam šogad apir 95 gadi.

Tomēr ir kāds pasākums, kas šogad notiks, neskatoties ne uz ko. Tas būs **Lāčplēša dienas pasākums «Svecīšu aizdegšana Strazdumuižā. Sarunas pie ugunsкура»**, kas notiks **11. novembrī**. Pasākuma laikā no plkst. 15.00 būs apskatāma **izstāde «Karavīra dzīves stāsts»**, kas būs izvietots uz bibliotēkas kolonnām. Izstāde būs sadalīta trīs daļās:

1. «Latvijas Brīvības cīņas. 1918. — 1921. gads»;
2. «Otrais Pasaules karš. 1939. — 1945. gads»;
3. «Latvija NATO, NATO Latvijā».

Bibliotēkas foajē būs izvietots galds, uz kura atradīsies drukātā informācija par izstādes eksponātiem gan Braila rakstā, gan palielinātā drukā. Blakus būs izveidota audioizstādes klausīšanās vieta, kur apmeklētāji varēs noklausīties izstādē redzamo un lasāmo informāciju.

Savukārt **plkst. 17.00** no Strazdumuižas estrādes sāksies **lāpu gājiens**. Šogad tā maršruts būs nedaudz garāks, jo vedīs garām bibliotēkas jaunajām telpām un noslēgsies pie vecās ēkas, kur aizdegsim ugunsgrāvu. Būs iespēja nolikt svecītes un pie karstas tējas krūzes klausīties leģionāru vai viņu radnieku atmiņu stāstos, kā arī dalīties savās pārdomās par to, kas īsti ir būt patriotam.

Gan lāpas, gan svecītes bibliotēka apmeklētājiem sagādās pati, tāpēc viss, kas jāņem līdzi pašam ir labs garastāvoklis un

vēlme būt kopā vienam ar otru. Šis ugunsgrāvs savā ziņā būs arī simboliska atvadīšanās no vecās bibliotēkas ēkas, novēlot tai ātru renovāciju, jo nākošgad Lāčplēša dienā jau tiksimies jaunajā vietā.

Bibliotēkas jaunās telpas būs ērtāk pieejamas, tajās būs brīvpieejas plaukti, pie kuriem lasītāji varēs pieiet paši un «ieskatīties» grāmatās pirms tās ņemt uz mājām. Brīvāka pieeja būs nodrošināta arī Tifloloģijas kabinetam, kas arī atradīsies pirmajā stāvā pie Lasītavas. Atgādinām, ka šajā kabinetā ir sakrāts plašs vēsturisks materiāls par neredzīgo dzīvi, viņu darbu un izglītību, dažāda literatūra par tiflopedagoģiju, tiflosurdpedagoģiju, tiflotehniku, invalīdu sportu, sociālās aprūpes un rehabilitācijas jautājumiem. Tāpat ir pieejami dažādi studentu darbi (t.sk. redzes invalīdu) gan Braila rakstā, gan parastajā drukā.

BIBLIOTĒKAS ZIŅAS

MAVRIKS VULFSONS — LATVIJAS TREŠĀS ATMODAS SIMBOLS

Ivars Ozoliņš
BRN galvenais redaktors

Drīzumā lasītāji Braila rakstā, it īpaši tie, kurus interesē politiskie procesi XX gs. otrajā pusē Latvijā, Eiropā un arī visā pasaulē, saņems ļoti interesantu un patiesas informācijas bagātu analītiskās pārdomas rosinošu Emmas Bramnikas-Vulfsones grāmatu «Es apprecēju romantiķi. Mavriks Vulfsons — politiķis, diplomāts, publicists un lirikiķis». Izdevums veltīts Trešās atmodas 20. gadadienai un Dziesmotās revolūcijas simbola Mavrika Vulfsona 90. dzimšanas dienai. Šī ir atmiņu grāmata par Emmas Bramnikas-Vulfsones otro vīru

Mavriku Vulfsonu (1918 — 2004) — slaveno Latvijas publicistu, politiķi, pedagogu.

Grāmatā ir trīs galvenās tēmas — Latvijas Trešā atmoda un valsts neatkarības atgūšana, PSRS sabrukums un skrupulozi atspoguļota Vulfsona personība — viņa daudzšķautņainās rakstura īpašības, talanti, cilvēciskās kvalitātes un daudzkārt pieminēta izcili veiktā starpnieka misija slepenajā starptautiskajā diplomātijā pēckara Eiropā un arī globālā mērogā. Bet rakstniece izvairās konkrēti nosaukt šīs misijas mērķi un cēloni. Tomēr grāmatas beigās pielikumā Vulfsona sarakstē ar Aleksandru Jakovļevu — M. Gorbačova laikā PSKP CK galveno ideologu un arī PSRS perestroikas jeb pārbūves ideologu — kļūst skaidrs, ka Vulfsons bija iesaistīts

plāna izstrādāšanā un tā īstenošanā, kā sodīt Krieviju par līdzdalību kara izraisīšanā kopā ar Vāciju, proti, sagraujot Padomju Savienību bez militāras iejaukšanās no ārienes.

Mavriks Vulfsons kļuva pazīstams Latvijā un visā PSRS ar savu sprādziena efektam līdzīgo uzstāšanos 1988. g. 2. jūnijā Latvijas Rakstnieku savienības paplašinātajā plēnumā, kurā pirmo reizi atklātībā tika paziņots par Molotova-Ribentropa pakta eksistenci. Savu runu viņš sāka šādi: «Jāiemācās skatīties patiesībai acīs.» Uzskaitījis visus Molotova-Ribentropa pakta slepenā protokola punktus, Vulfsons izteica loģisku secinājumu: Sarkanās armijas iebrukums Baltijas valstīs 1940. gadā bija vardarbīga okupācija. Šis secinājums tika iekļauts plēnuma rezolūcijā. Tas izraisīja drosmes uzplūdus, pilnībā sagrāva melīgās komunistiskās ideoloģijas izveidotos priekšstatus un ļāva vecajai paaudzei atraisīt mēli, jo tagad drīkstēja runāt patiesību.

Vulfsons nepiekrīt grāmatā izteiktajam viedoklim, ka viņu pašu, Latvijas Tautas fronti un tās līderus var uzskatīt par PSRS sagrāves un Latvijas brīvības atgūšanas varoņiem, esot bijusi nepieciešama tikai drosme, izturība un nepiekāpība savās prasībās pēc neatkarības arī viskritiskākajos brīžos. Kādam lasītājam var rasties jautājums, kas bija primārs un kas sekundārs — neatkarības atjaunošanas kustība Baltijā vai PSRS sabrukums. Primārs neapšaubāmi bija PSRS sabrukums, bet Baltijas valstu brīvība tikai kā sekas tam.

Vulfsona sarakstē ar Aleksandru Jakovļevu ir skaidri pateikts, ka Gorbočova laika plurālisma un pārbūves mērķis bija komunisma ideoloģijas lielkrievu šovinistu interpretācijā diskreditācija un tāpat kā fašisma ideoloģijas aizliegšana, līdz ar to PSRS sagraušana, jo Padomju Savienībā

kultivētā komunistiskā ideoloģija bija vienīgais pamats un attaisnojums Padomju Savienības kā ideālas tautu draudzības, līdztiesības, brālības un brīvprātīgas apvienošanās valsts radīšanai un pastāvēšanai. Tomēr cēlonis šāda mērķa sasniegšanai tā arī netiek atklāts. Vērīgs lasītājs un tāds, kurš ir interesējies par ilgāka laika perioda — kopš II Pasaules kara beigām — pasaules politiku un pamanījis tajā likumsakarības, nonāks pie atziņas, ka cēlonis šīm grandiozajām pārmaiņām pasaules vēsturē bija Krievijas sodīšana par līdzdalību kara izraisīšanā. Nebūsim naivi — lai sagrautu milzīgo čekas totāli kontrolēto Jaunuma impēriju, kurā represīvie un bruņotie spēki bija lojāli pastāvošajam režīmam, nepietiek ar trim cilvēkiem — A. Jakovļevu kā ideologu, Gorbočovu, kurš tēloja opozicionāru, un M. Vulfsonu, kuram bija uzticēta starpnieka loma starptautiskajā slepenajā diplomātijā. Viņiem noteikti bija kāda droša aizmugure, kāda varena augstākā vara ārpus PSRS, kas viņiem deva iespēju veikt šo uzdevumu. Impērijas nemēdz pašiznīcināties. Tās sabrūk karadarbības rezultātā. Priekšnoteikums gan ir iepriekšēja iekšēja novājināšanās. Daļējs izņēmums ir britu impērijas likvidēšana, tomēr pamatā tai ir Otrā Pasaules kara sekas.

Grāmatā ir izteikts viedoklis, ka Vulfsona runa radošo savienību plēnumā bija PSRS sabrukuma sākums, jo, paziņojot atklātībā par Molotova-Ribentropa pakta, tika sākta sabiedriskās domas sagatavošana gaidāmajām pārmaiņām sakarā ar 50 gadu termiņu pēc kara, kad gāja uz beigām Vācijas sodīšanas laiks un bija pienācis laiks sodīt arī Krieviju kā līdzvainīgo kara izraisīšanā. Tomēr grāmatā ir daudz informācijas par to, ka šī Vulfsona runa plēnumā ir tikai izraudzīts veids, kā sākt PSRS sagraušanas noslēdzošo posmu. Šis process sākās jau Brežņeva laikā, kad

Vulfsons (bez izskaidrojuma lasītājiem) ieguva tiesības brīvi braukāt pa ārzemēm, tikties ar Krievijas, VFR, ASV, Lielbritānijas, Izraēlas un citu valstu diplomātiem, veicot starpnieka lomu, bet nekad netiek skaidri pateikts, kādos jautājumos. Tā kā šī Vulfsona misija sākās jau Brežņeva laikā, tātad pirms Gorbačova, kad ASV prezidents bija Ronalds Reigans, kurš 1983. gadā kādā runā teica, ka «mēs dzīvojam interesantā laikā, kad komunisms dzīvo savas pēdējās dienas», tad var tomēr nojaust, ka Vulfsons bija iesaistīts slepena plāna izstrādāšanā, kā sodīt Krieviju. Kas Vulfsonam ierādīja šo lomu? Var nešaubīties — tie, kuri izplānoja un īstenoja Vācijas un Krievijas sodīšanu.

M. Vulfsonam bija fantastiski sakari un autoritāte rietumos. Savu misiju viņš veica ciešā saiknē ne tikai ar diplomātiem, bet arī ar vairāku valstu ietekmīgākajiem politoloģijas sfēras preses izdevumu redaktoriem un žurnālistiem, jo tiem bija ievērojama loma sabiedriskās domas veidošanā. Sakarā ar vienu no lielākajām traģēdijām cilvēces vēsturē — holokaustu, kurā ebreji zaudēja 6 miljonus, — pusi savas nācijas viņiem bija noteicošā loma kara izraisītāju sodīšanā. Viņi bija arī ietekmīgi sabiedriskās domas veidotāji Eiropas valstīs, it īpaši Vācijā, lai nepieļautu antisemitisma atdzimšanu un traģēdijas atkārtošanos. Par to un par ebreju organizāciju pieaugušo lomu pasaules politikā liecina kaut vai viena grāmatā piemi-

nētā epizode, kad Gorbačovs nosūtīja Vulfsonu uz Kanādu tikties ar ietekmīgu ebreju aprindu pārstāvi, lai novērstu briesmošu globāla rakstura konfliktu starp PSRS un ASV.

Grāmatā uzzināsiet arī par šķietami pretrunīgajām Vulfsona attiecībām ar Gorbačovu. Savstarpējā sarakstē viņi viens otram pauž augstākā mērā draudzīgas jūtas, bet oficiāli savos izteicienos Gorbačovs līdz pēdējam neatzina Molotova-Ribentropa pakta eksistenci un centās nepieļaut Baltijas atdalīšanos, tomēr praktiski nedarīja neko, lai to kaut vai aizkavētu. Represīvie un bruņotie spēki no Maskavas nesauņēma nekādus rīkojumus apspiests LTF organizēto neatkarības atgūšanas kustību. Astoņdesmitajos gados Gorbačovs tēloja tādu pašu lomu kā mūsdienās Žirinovskis — centās radīt iespaidu, ka konservatīvo, reakcionāro spēku intereses nav aizmirstas, ka pastāv cerība gūt virsroku pār liberālajiem spēkiem.

Grāmatā uzzināsiet arī, ka domstarpību dēļ jau brīvajā Latvijā jautājumā par sadzīvošanu ar krieviem, par dažu latviešu līdzdalību holokaustā kara laikā un par attieksmi pret NATO Vulfsons bija nonācis diezgan lielā aizmirstībā.

Grāmata ir apjomīga (6 sējumi), visu pieminēt šeit nav iespējams, lasiet, un jūs nenožēlosiet tai veltīto laiku. Nobeigumā vēl piebilde, ka Mavrika Vulfsona personā uzzināsiet, kāds ir ideāls vīrietis sieviešu uztverē.

Bazūne

**Latvijas Neredzīgo
bibliotēkas
bezmaksas avīze**

Izdota Braila raksta nodaļā. Iznāk reizi mēnesī.
Redaktore Gunta Bite.

E-pasts: gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv sadaļā Jauniegvumi

Tālr. 67522131, 29137112

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Par publikācijām atbildīgi paši autori.